

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.006/2020/7.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szűcs László

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bimbó Róbert ügyvéd

A beavatkozó:

beavatkozó neve (címe)

A beavatkozó jogi képviselője:

Dr. Endrődiné dr. Makány Anikó ügyvéd

A per tárgya:

Kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, 3.M.198/2018/14.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 3.M.198/2018/15.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a sérelemdíj összegét 1.800.000,- (Egymilliónyolcszázezer) forintra leszállítja.

Az állam terhén maradó elsőfokú eljárási részilleték összegét 249.100,- (Kettőszáznegyvenkilencezer-száz) forintra, a fellebbezési részilleték összegét 15.100,- (Tizenötezer-száz) forintra felemeli.

Az alperes által az államnak fizetendő le nem rótt elsőfokú eljárási részilleték összegét 146.300,- (Száznegyvenhatezer-háromszáz) forintra, a fellebbezési eljárási részilleték összegét 8.900,- (Nyolcezer-kilencszáz) forintra leszállítja.

Az államnak járó, alperes által fizetendő eljárási részki költség összegét 58.180,- (Ötvennyolcezer-száznolcva) forintra leszállítja, az állam terhén maradó eljárási részki költség összegét 99.000,- (Kilencvenkilencezer) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A peres felek és a beavatkozó a jelen másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi az alperest, külön felhívásra az államnak fizessen meg 193.100,- (Százkilencvenháromezer-száz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket és 45.940,- (Negyvenötezer-kilencszáznegyven) forint állam által előlegezett szakértői díjat, míg a fennmaradó 56.100,- (Ötvenhatezer-száz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illeték és 12.960,- (Tizenkettőezer-kilencszázhatvan) forint szakértői díj az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 2013. szeptember 1. napjától állt konyhai kisegítőként az alperes alkalmazásában. A felek több határozott idejű munkaszerződést kötöttek, a legutóbbi a 2014. július 1-2015. június 12. közötti időtartamra szól. A felperes munkavédelmi oktatás keretében tájékoztatást kapott arról, hogy a nők 20 kg-ig emelhetnek.
- [2] 2014. október 14-én a felperes munkaköri feladatainak eleget téve a szakáccsal közösen megemelt egy 70 literes ürtartalmú, 2/3 részben levessel telt, kb. 50-60 kg súlyú alumínium fazekat, amit 2-3 méterrel arrébb mozgatva felraktak egy 55 cm magas székre. A művelet következtében a felperes jobb vállízületének rándulását és vállforgató izmainak részleges szakadását szenvedte el. Fájdalmai ellenére még néhány napig dolgozott, orvoshoz 2014. október 19-én fordult. A munkáltatónak a balesetet és annak következményeit 2014. október 20-án jelentette be. Az alperes ezen a napon munkabaleseti jegyzőkönyvet vett fel.
- [3] A felperes a baleset következtében keresőképtelen állományba került. 2014. november 7-én műtötték először, ezt követően gyógytornára járt, később ismételten műtéten esett át.
- [4] Az alperes 2015. július 6. napján kelt 6/2015. számú határozatával a balesetet üzemi balesetnek ismerte el.
- [5] A felperes munkaviszonyának a határozott idő lejártával történő megszűnését követően még 2015. október 19-ig 100 %-os baleseti táppénzben részesült.
- [6] Állapotában a baleset következtében rosszabbodás állt be, a kialakult végállapotában baleseti össz-szervezeti egészségkárosodása 10 %-os mértékű, abban javulás nagy valószínűséggel nem várható.
- [7] A felperes alapbére munkaviszonyának megszűnésekor 108 000 forint volt.

A kereset és az ellenkérelem

- [8] A felperes többször módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 5 000 000 forint sérelemdíj és ennek 2015. október 14-től számított törvényes mértékű késedelmi kamatai, valamint 2014. október 14-től havi járadékként 132 500 forint megfizetésére. A járadékon belül háztartási munkára 30 000 forintot, ház körüli munkára 15 000 forintot, közlekedési többletköltségre 15 000 forintot, keresetvesztéségi járadékokra 45 000 forintot, gyógyszerköltségre 5000 forintot, személye körüli kisegítésre 22 500 forintot igényelt, valamint ezen összegek középarányos időtől számított törvényes mértékű késedelmi kamatát. Arra hivatkozott, hogy 2014. október 14-én a munkaviszonyával összefüggésben, munkaköri feladatai ellátása közben baleset érte, amikor munkatársával egy 70 literes leveses fazekat emeltek meg, ezért az alperes teljes kártérítési

felelősséggel tartozik. A sérülés következtében kétszer műtötték a jobb vállát, azt minimálisan tudja felemelni, munkavégzési képessége nagy mértékben csökkent. A munkából való kiesése keresetvesztést okoz számára. Nem tudja ellátni a házi-, ház körüli munkák közül a korábban általa végzetteket, a személye körüli feladatokban is segítségre szorul. Kerékpározni nem képes, a férje viszi gépkocsival bevásárolni, orvoshoz, ami többletköltséget okoz, ahogy az is, hogy fájdalomcsillapító, gyulladáscsökkentő gyógyszereket kell szednie, kenőcsöket használnia.

- [9] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődlegesen vitatta, hogy a sérülés munkaviszonnyal összefüggésben következett be, álláspontja szerint ugyanis a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az a munkahelyen, munkavégzés közben érte. Másodlagosan hivatkozott az Mt. 166. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt mentesülési okok abból eredő fennálltára, hogy a felperes nem tájékoztatta a munkáltatót megbetegedéseiről. Harmadlagosan kármegosztás alkalmazását kérte, figyelemmel a munkavállaló vétkes közrehatására és kárenyhítési kötelezettsége elmulasztására. A sérelemdíj és a vagyoni kártérítési elemek összegszerűségét is vitatta, utóbb a jövedelemvesztésig felperes által számított mértékét elfogadta.
- [10] A beavatkozó az alperes védekezésével egyezően kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [11] Az elsőfokú bíróság 3.M.160/2016/79. számú ítéletével kötelezte az alperest, 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500 000 forint sérelemdíjat késedelmi kamatokkal növelten, továbbá 12 250 forint folyamatos, valamint 404 500 forint lejárt járadékot. Ez utóbbi után ugyancsak megállapított késedelmi kamatfizetési kötelezettséget, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A másodfokú bíróság közbenső ítélete

- [12] A felperes és alperesi beavatkozó fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék 6.Mf.21.411/2018/3. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy a 2014. október 14. napján elszenvedett munkahelyi balesettel okozati összefüggésben a felperest ért károk 80 %-át az alperes köteles megfizetni. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az eljárási illeték, az állam által előlegezett költség és a perköltség viselésére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Döntése során abból indult ki, hogy a munkáltató objektív kártérítési felelősség terhelte, amely alól kimenteni nem tudta magát. A felperes vétkes közrehatásaként azt látta figyelembe vehetőnek, hogy a foglalkozás-egészségügyi orvost nem tájékoztatta vállázületeinek 2010. évet megelőző vizsgálatairól. Tekintettel azonban arra, hogy később e téren a felperesnek panaszai nem voltak, az együttműködési kötelezettség megszegését enyhébb súlyúnak értékelte, megállapítva az alperes vétkes közrehatását is. Rámutatott, a felperes munkaköri feladatkörébe tartozott az edények mozgatása, melyek egy része a bennük lévő étellel együtt olyan súlyú volt, ami meghaladta a női munkavállalók által emelhető súlyt, a munkáltató tehát a munkabiztonsági szabályok figyelmen kívül hagyásával kötelezte a felperest munkavégzésre. Az alperes objektív felelőssége mellett mindkét fél vétkes közrehatását is mérlegelve állapította meg a kármegosztás arányát a munkáltatóra terhesebben 80-20 %-ban. A hatályon kívül helyezett rendelkezések kapcsán a megismételt eljárásra részletes iránymutatás adott.

A felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A közbenső ítélettel szemben az alperes felülvizsgálati kérelmet, a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet és ellenkérelmet, az alperesi beavatkozó pedig felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő.

A Kúria közbenső ítélete

- [14] A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 6.Mf.21.411/2018/3. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartotta. Rendelkezett a felülvizsgálati eljárásban felmerült eljárási illetékek és költségek viseléséről.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítélete

- [15] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 2 500 000 forint sérelemdíjat és ezen összeg után 2014. október 14-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá, hogy minden hónap 10. napjáig fizessen meg a felperesnek keresetveszteségi járadék címén 36 000 forintot, háztartási munkával kapcsolatos járadék címén 4800 forintot, ház körüli munkával kapcsolatos járadék címén 3600 forintot, a felperes személye körüli kisegítéssel kapcsolatos járadék címén 6000 forintot, közlekedéssel kapcsolatos járadék címén 450 forintot, gyógyszerköltség címén 400 forintot. Lejárt keresetveszteségi járadékként 1 476 000 forint, háztartási munkával kapcsolatos lejárt járadékként 254 400 forint, ház körüli munkával kapcsolatos lejárt járadék címén 190 800 forint, a felperes személye körüli kisegítéssel kapcsolatos lejárt járadékként 318 000 forint, közlekedéssel kapcsolatos lejárt járadékként 23 850 forint, lejárt gyógyszerköltséggé 21 200 forint és késedelmes kamataik megfizetésére kötelezte az alperest. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A perköltségről akként rendelkezett, hogy a felek és a beavatkozó viselik az eljárással kapcsolatos és a fellebbezési eljárásban felmerült saját költségeiket. Megállapította, hogy a felperes helyett a le nem rótt 197 700 forint eljárási részilletéket és a 12 000 forint fellebbezési részilletéket az állam viseli, egyben kötelezte az alperest, fizessen meg az államnak 197 700 forint le nem rótt eljárási és 12 000 forint fellebbezési részilletéket. Emellett az alperest 78 590 forint eljárási részköltségben is marasztalta. Megállapította továbbá, hogy a felperes helyett a 78 585 forint eljárási részköltséget az állam viseli.
- [16] Határozatának indokolásában leszögezte, hogy a Kecskeméti Törvényszék közbenső ítéletével a jogalap tekintetében döntést hozott és a kármegosztás arányát a munkáltatóra terhesebben 80-20 %-ban meghatározta, a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak ezért csak a keresetösszege szerűségéről kellett döntenie.
- [17] Hangsúlyozta a sérelemdíj kettős funkcióját, azt, hogy rendeltetése egyidejűleg a reparáció és a represszió. A feltárt tényállás alapján megállapította, hogy a felperesnél a balesetet megelőzően már kialakult mindkét váll degeneratív elfajulásos megbetegedése, amelyről nem tájékoztatta sem a munkáltatót, sem az üzemorvost, így egészségi állapotában a leveses fazék megemelését követően rosszabbodás következett be. A balesettel összefüggő egészségi állapot rosszabbodást 10 %-ban határozta meg. A jogsértés súlyának, a közrehatás mértékének, a sérelemdíj mértékének megállapításánál figyelembe vehető egyéb szempontok mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy a sérüléssel 2 500 000 forint sérelemdíj áll arányban. Értékelte a jogsértés felperesre gyakorolt hatását, a törvényszék által megállapított közrehatási mértéket, valamint, hogy az alperes a munkavállalóktól az előírtnál nagyobb súly mozgatását várta el, ezzel veszélyeztetve egészségi állapotukat. Úgy ítélte meg, hogy ezzel az összeggel teljesül egyrészt a kompenzációs cél, mivel a felperes jobb karjának mozgása korlátozott, életvitele bizonyos helyzetekben elnehezült, az élet egyes területein segítségre szorul, másrészt ez alkalmas a megelőző hatás érvényesítésére is. Összességében rámutatott, a meghatározott sérelemdíj arányban áll a jogsértő magatartással, a felperest ért kárral, továbbá a társadalom általános anyagi és értékviszonyaival is.
- [18] A keresetveszteségi járadékról való döntésnél abból indult ki, hogy a felperes minimálbérrel egyező munkabére és a kerekítéssel 60 000 forint összegű társadalombiztosítási ellátása között 45 000 forint különbség mutatkozik. Az összege szerűséget e körben az alperes és a beavatkozó is elfogadta. A kármegosztásra figyelemmel ebből 36 000 forintot terhelte az alperesre 2015. október 19. napjától kezdődően, mert a felperes ezt megelőzően 100 %-os baleseti táppénzben részesült, így ebből származó jövedelme nem volt kevesebb a baleset előtti munkabéréénél.

- [19] Az igényelt egyéb kártérítési járadékreszek kapcsán általánosságban mutatott rá, hogy az ápolást, a háztartási kisegítő munkát a hozzátartozók díjazás nélkül a családi kapcsolat miatt végzik, ez azonban nem értékelhető a munkáltató javára. Ezért a házastárs által ellátott munka is kárként jelentkezik, azt meg kell téríteni. Kifejtette, jogcímenként meg kell határozni a hozzátartozó tevékenységének időtartamát órában számítva, valamint a járadékszámítás alapját jelentő óradíjat. A minimálbérből kiindulva átlagosan 750 Ft/óra díjazással kalkulált.
- [20] A háztartási munkával kapcsolatban a felperes előadása, férjének tanúvallomása és a szakértői vélemény alapján a házastárs részéről heti 2 óra, összesen havi 8 óra besegítést látott megállapíthatónak figyelemmel arra, hogy ezek nagyobb részét korábban is a férje végezte, s ebben a balesetet követően csak kisebb változás állt be.
- [21] A ház körüli munka terén a felperes és házastársa nyilatkozataiból arra következtetett - figyelembe véve **(tanú 1 neve)** tanúvallomását is -, hogy jelentős változás e körben sem történt, hiszen azt a felperes balesete előtt is túlnyomórészt a férj végezte. A felperes kiesett munkaerejét - tekintettel arra is, hogy részben idénymunkáról van szó - heti 1,5 órában, azaz havi 6 órában határozta meg.
- [22] A felperes személye körüli kisegítés kapcsán a felperes előadása, férjének tanúvallomása és a szakértői vélemény alapján elfogadta, hogy a felperes a fésülködésben, a mosakodásban, az öltözködésben és a hajmosásban segítségre szorul, amelyekre heti 2,5 órát, havi 10 órát számolt el.
- [23] A közlekedési többletköltség terén **(tanú 1 neve)** és a felperes házastársának tanúvallomása, valamint az orvosszakértői vélemény alapján bizonyítottanak találta, hogy a felperes korábban gyakran kerékpárral közlekedett a városban, a baleset óta erre nem képes. A releváns körülményeket értékelve havi 28 km-re számította a megtérítendő közlekedési költséget.
- [24] A gyógyszerköltségről való döntés során mérlegelte, hogy a házastárs tanúvallomása és a szakvélemény szerint is a felperes balesetből eredő állapotához kapcsolódó gyógyszerfogyasztása alkalomszerű, a szakértői véleményből kitűnően fájdalomcsillapító, gyulladáscsökkentő gyógyszerek, illetve kenőcs használata indokolt számára.
- [25] Valamennyi tétel vonatkozásában figyelemmel volt a jogerős közbenső ítélettel megállapított kármegosztás mértékére.

A megismételt eljárásban hozott ítélettel szembeni fellebbezés, a fellebbezési ellenkérelem

- [26] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását kérte elsődlegesen a kereset teljes elutasításával, másodlagosan a kártérítés összegének legfeljebb az előterjesztett kereseti követelés 8 %-ára történő leszállításával.
- [27] Álláspontja az volt, az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően az igazságügyi orvosszakértő véleményét, mert abból egyrészt kiderül, hogy az üzemorvos korábbi betegségekről történő tájékoztatásának elmaradása miatt a munkáltató részéről a felperes magatartása elháríthatatlan volt, másrészt az emelés után bekövetkezett mozgáskorlátozottság kizárólag állapotrosszabbító hatást fejtett ki. A kialakult végállapotban a felperes baleseti össz-szervezeti egészségkárosodása 10 %-os, ezért - véleménye szerint - a sérelemdíjat és a tételes járadékot is csak ehhez mérten lehetett volna meghatározni, figyelembe véve ezen túlmenően a munkáltatói közrehatás 80 %-os mértékét. Rámutatott arra is, hogy az egyes kártételekre vonatkozóan a felperes csak nyilatkozatokat tett, de bizonylatokat, számlákat nem csatolt és az e körben meghallgatott tanúk vallomása is ellentmondásos.
- [28] Érelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a felperes terhére kárenyhítési kötelezettségének elmulasztását. Ezzel összefüggésben a szakértői véleményre hivatkozva állította, a felperes könnyű, szakképzettséget nem igénylő fizikai munkakörben tovább foglalkoztatható, ennek ellenére - saját nyilatkozatából kitűnően - csupán egyetlen alkalommal kísérelt meg elhelyezkedni.
- [29] Véleménye szerint iratellenesek az elsőfokú ítéletnek a másodfokú közbenső ítéletéből átvett, kármegosztással kapcsolatos megállapításai is. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság újabb bizonyítás lefolytatása nélkül jutott a munkáltató jogsértésének értékelése körében a korábbi

- ítéletétől eltérő következtetésre. Vitatta a kármegosztás arányát, a munkavállaló együttműködési kötelezettségének megszegésében megnyilvánuló vétkes közrehatását jelentős mértékűnek értékelte.
- [30] A másodfokú eljárás során kiegészített nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy kártérítési felelősséggel egyáltalán nem tartozik a felperes felé. Kétségbe vonta, hogy a balesettel összefüggésben egészségkárosodása keletkezett volna, utalva arra, hogy a balesetet megelőzően is 45 %-os össz-szervezeti egészségkárosodását állapították meg, ezért utóbb legfeljebb 6 %-os baleseti eredetű egészségkárosodást vélt elfogadhatónak a szakértői vélemény alapján. Végül azzal kapcsolatos kétségeit is újra előadta, hogy a felperest bármilyen munkahelyi baleset érte. További bizonyítási indítványokat tett a szakértői vélemény kiegészítésére.
- [31] A beavatkozó egyetértett a fellebbezésben foglaltakkal.
- [32] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kiemelte, a perben annak van jelentősége, hogy az elszenvedett munkahelyi sérülést megelőzően hosszú ideig a munkakörében megfelelt, nem merült fel, hogy munkáját akár csak részben tudta volna ellátni és otthonában is elvégezte a feladatait. Az elszenvedett sérülés eredményeként vált rokkanttá, a baleset következtében veszítette el munkavégző képességét olyan mértékben, hogy maradék munkaeje minimális. Ezért - megítélése szerint - munkaképesség-csökkenésének mértéke a jelen per eldöntése szempontjából sokadlagos jelentőségű.

Az ítéletábra döntése és annak indokai

- [33] A fellebbezés részben alapos.
- [34] Az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ebből következően annak nem fellebbezett - a keresetet részben elutasító - részét nem érintette.
- [35] A másodfokú bíróság a rPp. 253. §-ának (2) bekezdése értelmében reformatórius jogkörében jár el érdemi döntésének meghozatalakor. Ez azt jelenti, hogy teljes egészében felülbíráhatja az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást, ahhoz nincs kötve, így akár felül is mérlegelheti a bizonyítás eredményét és új tényállást állapíthat meg (EBH 2006.1526.), de ki is egészítheti azt.
- [36] Lényeges, hogy a rPp. 221. § (1) bekezdésének megfogalmazásából következően az ítélet indokolásában a bíróság által megállapított tényállásnak elkülönülten kell szerepelnie. Jelen esetben szükségessé vált a tényállás kiegészítése, mert az elsőfokú ítéletnek ebből az elkülönült szerkezeti egységből hiányzik az arra vonatkozó megállapítások egy része, hogy a bíróság a sérelemdíj, illetve a járadékigény összegének meghatározása alapjául milyen tényeket fogadott el.
- [37] Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a felek előadásai, a tanúvallomások, az orvosszakértői vélemények, az egészségügyi és egyéb keletkezett iratok alapján az alábbiakkal egészíti ki:
- [38] Az üzemi baleset időpontjában 57 éves felperes már 2006 és 2010 között vállizületi problémákkal küzdött, esetében - egyéb sorsszerű megbetegedéseivel együtt - 2011-ben 45 %-os össz-szervezeti egészségkárosodást állapítottak meg. Ezt a tényt az üzemorvosnak nem jelentette be, aki így a munkavégzésével kapcsolatban korlátozásokról nem rendelkezett.
- [39] A felperes teljes munkaidőben dolgozott, emiatt az otthoni háztartási munkát túlnyomórészt rokkantnyugdíjas férje, illetve 17 éves unokája végezte el, ő jobbára csak a takarításban, a mosásban, teregetésben vett részt.
- [40] Vásárolni csak hétvégén járt, akkor kerékpárral vagy tömegközlekedési eszközzel közlekedett.
- [41] A ház körüli munkát is többségében a férje végezte, a felperes a könnyebb fizikai munkákban segített, például a gereblyezésben.

- [42] Önmagát a perbeli sérülését megelőzően segítség nélkül ellátta.
- [43] A baleset következtében minden olyan tevékenységben, amely a jobb vagy mindkét felső végtagja használatával, a válla felemelésével, hátranyúlással, forgatással, terheléssel jár, közepes fokban korlátozott. Alkalmatlanná vált - az általa korábban korlátozásokkal ellátható - kertész, varrónő, egészségügyi ápolási asszisztens szakképzettségeinek megfelelő munkakörök betöltésére.
- [44] 100 %-os baleseti táppénz ellátásának megszűnése után a korábbi munkabére és a megváltozott munkaképességüként kapott ellátása között havi 45 000 forint jövedelemkiesése jelentkezett.
- [45] Össz-szervezeti egészségkárosodása 51 %-ra emelkedett.
- [46] A háztartási munkában a korábbihoz képest kevésbé vesz részt, takarítani, a mosógépbe a ruhákat berakni, azokat kiteregetni nem tudja, a főzésben a férje segítségére szorul. Házastársa átlagosan havi 8 órában látja el a korábban felperes által végzett feladatokat.
- [47] A felperes ház körüli munkát végezni nem képes, emiatt legfeljebb havi 6 óra tevékenység terhelődik át hozzátartozójára.
- [48] A felperes önmagát a baleset óta nem tudja teljesen ellátni, házastársa a fésülködésben, öltözködésben, mosakodásban, hajmosásban segíti átlagosan havi 10 órában.
- [49] Bevásárolni vagy - ritkábban - orvoshoz a férje viszi az üzemeltetésükben lévő, 100 kilométerenként 5 liter benzint fogyasztó (**X típusú**) gépjárművel. Ilyen okból heti 3-4 alkalommal fordulnak meg a házuktól 1-2 kilométerre lévő városközpontban, ami havonta összesen megközelítőleg 28 kilométert jelent.
- [50] A felperes alkalmanszerűen ízületi gyulladáscsökkentő, fájdalomcsillapító gyógyszereket szed, hasonló hatású kenőcsöket használ. Ezek megvásárlása havi szinten 500 forint körüli költséget jelent számára.
- [51] A 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendszeréhez igazodva a 2012. évi I. törvény (Mt.) perbeli időszakra hatályos rendelkezései külön kezelik a vagyoni károk megtérítését és a személyiségi jogsértés egyik szankcióját, a sérelemdíjat. A munkaviszonnyal összefüggésben okozott kártérítést az Mt. 166-167. §-ai szabályozzák, míg a személyiségi jogok védelmére az Mt. 9. § (1) bekezdésében foglalt utaló norma alapján a Ptk.-beli rendelkezéseket kell alkalmazni. Ez utóbbiak közt ugyancsak van olyan szabály, amely továbbutal a kártérítés szabályaira [Ptk. 2:52. § (2) bekezdés], ezzel munkaviszonnyal összefüggő jogvitában valóban az Mt. már hivatkozott 166-167. §-aira.
- [52] Az Mt. 166. § (1) bekezdése szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. A kártérítés iránti perben tehát a bíróságnak - a munkáltató kártérítési felelősségének megállapításához - e felelősség konjunktív feltételeit, nevezetesen a munkavállaló kárának bekövetkeztét, annak a munkaviszonnyal való összefüggését, valamint a károkozó körülmény és a kár közötti okozati összefüggés fennálltát kell vizsgálnia. A munkáltató felelősség alóli kimentésének lehetőségét a 166. § (2) bekezdése rögzíti. Az alperes fellebbezésben előadott érveire figyelemmel a jelen perben csak a b) pontban írt kimentési ok bír jelentőséggel, amely szerint a munkáltató felelősség alóli mentesülését eredményezi, ha bizonyítja, hogy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.
- [53] Azzal azonban, hogy a törvényszék a jogalap kérdésében közbenső ítéletet hozott, melyet utóbb a Kúria is hatályában fenntartott, jogerősen döntött a felsorolt szükségképpen feltételek megvalósulásáról, a kimentés hiányáról, emellett a munkáltató felelősségének mértékéről is. Mivel pedig a közbenső ítélethez anyagi jogerő fűződik, utóbb már nem lehet visszatérni a jogalap újabb tárgyalására és elbírálására, az elbírált jogalapot, valamint - értelemszerűen - a jogalappal érintett körülményeket a felek egymás között vitássá nem tehetik (BH 1993. 698.). Ha ugyanis a bíróság a jogalap fennállását előzetesen jogerősen közbenső ítélettel megállapította, attól még akkor sem térhet el, ha a követelés összegének (mennyiségének) megállapítása iránt lefolytatott eljárás során

felvett bizonyítás anyaga erre alapot adna. A jogerős közbenső ítélet csak perújítással támadható (PK. 195. számú állásfoglalás).

- [54] Ebből eredően az alperes az alapeljárásnak ebben a - közbenső ítéletet követő - szakaszában már nem tehette vitássá, hogy a felperest a munkahelyén érte a baleset, hiszen ennek vizsgálatával az ítéletábra a károsodás tényének, illetve a munkaviszonnyal összefüggésének értékelésére tért volna vissza.
- [55] Az pedig, hogy kétségbe vonja a felperes balesettel összefüggő tényleges egészségkárosodását, a hátrány, a kár bekövetkeztének és az okozati összefüggésnek a vitatását jelenti, ami a jogerős közbenső ítélet után szintén nem lehetséges.
- [56] Ugyancsak alaptalanul hivatkozott arra, hogy a szakértői véleményből az elsőfokú bíróságnak következtetnie kellett volna a felperes magatartásának alperes általi elháríthatatlanságára. A károsult elháríthatatlan magatartása, mint felelősség alóli mentesülési ok ugyanis - a fent kifejtettek szerint - a jogalap körében értékelendő és már elbírált körülmény.
- [57] Ugyanezen okból nem volt újraértékelhető a szakértői vélemény azon megállapítása, mely szerint a baleset következtében mindössze felperesi állapotrosszabbodás következett be és kialakult végállapotában baleseti össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 10 %-os. A természetes eredetű, illetve a balesettel összefüggő betegségek egymáshoz viszonyított arányát ugyanis a bíróság ugyancsak a kártérítési felelősség jogalapjáról szóló döntésében értékeli [1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény 3. pont]. Emiatt csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a másodfokú eljárásban beszerzett kiegészítő igazságügyi orvosszakértői vélemény egyértelmű atekintetben, hogy a felperes jelen állapotában kizárólag a balesettel okozati összefüggésbe hozható állapotrosszabbodása miatt vált alkalmatlanná a szakképzettségeinek megfelelő munkakörök betöltésére, és a baleset eredményeként bekövetkezett állapotrosszabbodással hozhatók összefüggésbe azok a korlátozottságok is, amelyeket a szakértő a felperes felső végtagjának mozgatásával kapcsolatban a szakértői véleményében megállapított. Éppen ezért nem hathatnak a kármegosztási aránynál módosító tényezőként a felperes balesetet megelőző betegségei, hiszen mellettük még el tudta látni azokat a tevékenységeket, amelyekben a balesetet követően már akadályozottá vált és amelyek miatt jövedelemvesztése keletkezett, illetve segítségre szorul [1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény 4. pont; Kúria Mfv.I. 10.067/2019/16.].
- [58] A közbenső ítélet jogereje miatt kifogásolta alaptalanul az alperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban újabb bizonyítási cselekmények lefolytatása nélkül tért el a munkáltató felelősségének mértéke tárgyában saját korábbi álláspontjától és alkalmazta a másodfokú bíróság közbenső ítéletében megállapított kármegosztási arányt.
- [59] Ez okból nem volt érdemben értékelhető az alperes azon összefoglaló hivatkozása sem, mely szerint semmilyen kártérítési felelősséggel nem tartozik a felperes felé. Éppen ennek ellenkezőjét állapította meg jogerősen a közbenső ítélet.
- [60] Az ítéletábra az előbbiektől miatt érdemben csak az összecszerűség tárgyában előadott hivatkozásokkal foglalkozhatott.
- [61] Az alperes másodfokú eljárásban előterjesztett, a szakértői vélemény további kiegészítésére irányuló indítványa az összecszerűségre tartozó kérdéseket nem tartalmazott, ezért teljesítése nem volt indokolt. A szakvélemény az összecszerűség körében értékelhető részében világos, egyértelmű és ellentmondásmentes, ezért azt az ítéletábra is elfogadta ítélete alapjául.
- [62] Az összecszerűség bizonyítása körében az elsőfokú bíróság két tanút hallgatott meg. A tanúvallomások több ponton egymással és a felperes előadásával összeegyeztettek, önmagukban is koherensek voltak, azokat a szakértői vélemény ugyancsak megerősítette, életszerűvé tette. Az, hogy kérdésre - vallomásukat egy-egy ponton pontosítva - korábbi előadásuktól némileg eltérően nyilatkoztak, nem eredményezi, hogy vallomásukat teljes egészében figyelmen kívül kellene hagyni. Nyilatkozataikat az egymással, a felperes előadásával, a szakértői véleménnyel egybehangzó

részében az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdéseinek megfelelő alkalmazásával vette figyelembe.

- [63] A konkrét marasztalási összegek tekintetében az ítélet tábla a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki, első lépésben az igényelt sérelemdíj kapcsán.
- [64] A *sérelemdíj* alapja szükségképpen valamiféle személyiségi jogsértés kell legyen a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint. Az általánosan védett személyiségi jogok közül - melyeket a Ptk. nem sorol fel kimerítően - a Ptk. a jogi védelem középpontjába az emberi méltóságot helyezi, ebből vezethetők le az egyes személyiségi jogok. A nevesített személyiségi jogok között szerepel az élet, testi épség, egészség megsértése (Ptk. 2:43. § a) pont).
- [65] Jelen esetben a jogerős közbenső ítélet alapján megállapítható, hogy az alperes a felperes munkaviszonyával összefüggésben, munkavégzése során megsértette a felperes testi épséghez fűződő személyiségi jogát.
- [66] A jogszabály vélelmet állít fel arra nézve, hogy mások személyiségi jogainak bármilyen megsértése jogellenes, ennek ellenkezője azonban a jogsértő fél által bizonyítható. Sikeres bizonyítása a felelősség alóli mentesüléshez vezet. Az alperes ezzel kapcsolatos hivatkozásait értékelte a jogerős közbenső ítélet, megállapítva a munkáltató felelősségét, annak mértékét.
- [67] A Ptk. a személyiségi jogsértéshez különböző jogkövetkezményeket kapcsol: a felróhatóságtól független szankciókat a 2:51. § (1) a)-e) pontjai sorolják fel, míg a sérelemdíjat a 2:52. §-ban szerepelteti. A sérelemdíjban való marasztaláshoz szükséges a kártérítés konjunktív feltételeinek fennállta, amiket a munkajogi jogviszonyra tekintettel a már idézett Mt. 166. § (1) bekezdése rögzít. Ha ezek igazoltak, vélelem szól a jogsértés tényén kívüli további hátrány bekövetkezte mellett [Ptk. 2:52. § (2) bekezdés], ez azonban csak az immateriális hátrány bizonyításának eljárásjogi következményei alól mentesíti a felperest. A vélelemmel szemben az alperes bizonyíthatja, hogy a személyiségi jogsértéssel a felperest nem érte olyan nemvagyonosi hátrány, mely sérelemdíjat indokolna. Ilyen lehet akár a hátrány teljes hiánya, de annak bagatell jellege is.
- [68] Ha a bíróság mindezek körében állást foglalt, következő lépésben - a sérelemdíj mértékének meghatározásakor - figyelemmel kell lennie a sérelemdíj kettős rendeltetésére. A sérelemdíj a személyiségi jogok megsértésének közvetett kompenzációja, egyben pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetés, melynek olyan mértékűnek kell lennie, ami - józan mértéktartás mellett - alkalmassá teszi mindkét funkció betöltésére. A konkrét döntésnél gondosan vizsgálni kell a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében rögzített szempontokat, így különösen a jogsértés súlyát és esetlegesen ismétlődő jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását.
- [69] Ezek közül helytállóan emelte ki egyrészt az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnél a balesetet megelőzően már kialakult mindkét váll degeneratív elfajulásos betegsége, amelyről nem tájékoztatta a munkáltatót, illetve az üzemorvost, ennek következtében a munkáltató nem volt abban a helyzetben, hogy a szükséges korlátozásokról gondoskodjon; másrészt azt, hogy a balesettel összefüggésben a felperes egészségi állapotában rosszabbodás következett be, a balesettel összefüggő egészségkárosodása 10 %-os mértékű. Ezt a körülményt a szakértői vélemény kellőképpen igazolta és abból az is kiderül, hogy - a balesetből eredően - a felperes jobb karjának mozgása korlátozott, életvitele bizonyos helyzetekben elnehezült, az élet egyes területein segítségre szorul.
- [70] Az alperes terhére értékelhető körülményeket azonban az elsőfokú bíróság a szükségesnél nagyobb súllyal vette figyelembe. Nem vitásan a felperes maradandó egészségkárosodást szenvedett a baleset következtében és bizonyos munkakörök ellátására alkalmatlanná vált, továbbá életvitele is negatív irányban változott, mindennapi teendőinek elvégzése akadályozott, illetve lényegesen nehezebb, esetenként önállóan kivitelezhetetlen lett. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy egészségkárosodása a balesetet megelőzően már 45 %-os volt, tehát egyéb betegségei is - még ha

azok önmagukban nem is eredményeztek keresőképtelenséget - egészségi állapotát, munkavégző képességét nagymértékben befolyásolták, a balesettel okozati összefüggésbe hozható egészségkárosodásnál lényegesen nagyobb mértékben csökkentették. Ugyancsak nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes bal válla baleset nélkül is fájdalmas, mozgásában - igaz kisebb mértékben, mint a jobb váll - korlátozott.

- [71] Mindezekre figyelemmel a bíróság a jogsértés súlyával, tartós kihatásával, a felróhatóság mértékével, a jogsértésnek a felperesre és környezetére gyakorolt hatásával 1 800 000 forint sérelemdíjat ítélt arányosnak. Megítélése szerint ez az összeg felel meg a sérelemdíj kettős funkciójának, mert szükséges és elégséges kompenzációt jelent a felperes által elszenvedett immateriális hátrányokhoz mérten, ugyanakkor kellően érvényre juttatja magánjogi büntető jellegét is, emellett illeszkedik a társadalom - hasonló tárgyú perekből kitűnő - általános értékítéletéhez, a baleset idején fennálló értékviszonyokhoz, a felperes korához és az adott időszakra más perekben megítélt összegekhez is [Szegedi Törvényszék 2.Mf. 21.387/2019/5.; Kúria Mfv.I. 10.396/2016/4.].
- [72] A további igényelt vagyoni kártételek alapja az Mt. 166-177. §-a, azoknál az elsőfokú bíróság az irányadó részletszabályokra is megfelelően hivatkozott.
- [73] A keresetveszteségi járadékra vonatkozó követelést a Ptk. 6:528. § (1)-(6) bekezdései szerint kellett megítélni. Az elsőfokú bíróság helyesen emelte ki, hogy a felperest a baleseti táppénz folyósításának megszűnését követően keresetveszteség érte annak következtében, hogy az alperesnél szerzett havi 108 000 forint munkabér helyett kb. 60 000 forint társadalombiztosítási ellátásban részesül. Az összecsúszást az alperes és a beavatkozó elfogadta, ezért a Pp. 163. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával állapította meg az elsőfokú bíróság a jövedelemveszteség mértékét. A jogerős közbenső ítéletre figyelemmel pedig helyesen alkalmazta az alperesre terhesebb 80-20 %-os kármegosztást.
- [74] Az alperes hivatkozásaira figyelemmel ide kapcsolódik a kárenyhítési kötelezettség kérdése, melynek vizsgálata során az ítélet tábla az Mt. 167. § (2) bekezdéséből indult ki. Eszerint nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget. Idevonatkozó konkrét szabály a Ptk. 6:528. § (1) bekezdése, melynek értelmében akinek munkaképessége a károkozás folytán csökkent, akkor követelhet jövedelem pótló járadékot, ha a káreset utáni jövedelme az azt megelőző időszak jövedelmét neki fel nem róható okból nem éri el. Mindezek alapján a fellebbezésben foglaltakra tekintettel azt kellett vizsgálni, hogy a felperestől - az ilyen helyzethez kapcsolódó általános elvárhatósági mércét alapul véve - a maradék munkaereje hasznosítása terén milyen erőfeszítés volt elvárható és ennek megfelelően járt-e el.
- [75] A perben csatolt komplex szakértői bizottsági összefoglaló véleményekből kitűnően a felperes 2015. november 5-ig keresőképtelen állományban volt, ami alatt igazolt a munkavégzésre képtelenség ténye. Kárenyhítési kötelezettsége ezért eddig az időpontig nem állt fenn [3/2018 (IX. 17.) KMK vélemény 14. pont].
- [76] A másodfokú összefoglaló véleményből kitűnően a felperes egészségi állapota 2016. február 5-től 49 %-ban, össz-szervezeti egészségkárosodása 51 %-ban volt megállapítható. Komplex vizsgálata során orvosi, foglalkozási és szociális rehabilitációja is értékelésre került. Foglalkozási rehabilitációját a bizottság nem javasolta egészségi állapotára, foglalkoztathatósági szintjére, képezhetőségére, mobilitására, terhelhetőségére, munkaerőpiaci távollétére, életkorára, személyes körülményeire és munkaerőpiaci esélyeire figyelemmel. A bírósági gyakorlat szerint lényegesnek minősülő körülmények vizsgálata alapján tehát a bizottság a felperes foglalkoztathatóságára nem látott reményt.
- [77] Ennek nem mond ellent a perben beszerzett kiegészítő igazságügyi orvosszakértői vélemény fellebbezésben kiemelt megállapítása, mely szerint a felperes megmaradt munkaképességét könnyű

- a nem javasolt tevékenységeken kívüli - fizikai munka végzésével tovább hasznosíthatja, nem vált teljes munkavégzésre alkalmatlanná, szakképesítést nem igénylő fizikai munkakörben tovább foglalkoztatható (3.M.160/2016/53.). A perbeli szakvélemény és az e körben részletesebb másodfokú komplex összefoglaló vélemény ugyanis egybehangzó abban, hogy a felperes bizonyos könnyített munkakörökben foglalkoztatható lenne, egyéb - foglalkozási rehabilitációra tartozó - körülményei miatt azonban elhelyezkedésére csak aránytalan erőfeszítés mellett lenne lehetőség.

- [78] Mindezek azt bizonyítják, hogy a felperestől nem volt elvárható, hogy az eleve kilátástalannak mutató munkavállalásra felesleges erőfeszítést fordítson. Ennek következtében a maradék munkavégzési képessége hasznosítása körében kárenyhítési kötelezettség nem terhelte, esetében annak megszegése nem állapítható meg. Lényeges, hogy az alperes kötelezettsége volt az ezzel összefüggő bizonyítás [1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény, 3/2018. (IX. 17.) KMK vélemény 14. pont], aminek nem tudott eleget tenni.
- [79] A *háztartási munkával* kapcsolatban az elsőfokú bíróság szintén helyesen értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat. A szakértői vélemény önmagában igazolja, hogy a felperes nem tud néhány olyan mozdulatot megtenni, ami a háztartási munka több részműveleténél nélkülözhetetlen. A felperes előadásának és **(tanú 2 neve)** tanúvallomásának egybehangzó része bizonyította, hogy a felperes korábban ellátott olyan munkákat, amelyeket a baleset után már nem tudott. Az elsőfokú bíróság az általános élettapasztalattal egyezően értékelte átlagosan havi 8 óra tartamúra azt a házimunkát, amelyet a felperes helyett házastársa kénytelen emiatt elvégezni.
- [80] Ugyancsak a szakértői véleményből kiindulva lehet kétség nélkül megállapítani, hogy a felperes közepesen nehéz vagy nehéz fizikai munkát végezni nem tud, és a *ház körüli munkák* egy része nyilvánvalóan ilyen. **(Tanú 2 neve)** és **(tanú 1 neve)** tanúvallomása bizonyította, hogy a felperes, ha nem is nagymértékben, de részt vett a balesetét megelőzően a ház körüli munkák elvégzésében. Kieső munkaidejét az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg átlagosan havi 6 órában.
- [81] Miután a szakértői vélemény igazolta, hogy a felperes jobb karját felemelni nem tudja és egyes olyan mozdulatokat sem tud elvégezni, amelyek életszerűen szükségesek az öltözködéshez, tisztálkodáshoz, fésülködéshez, nem volt okszerűtlen annak megállapítása sem, hogy a *személye körül kisegítésre* szorul. **(Tanú 2 neve)** tanúvallomását helyesen értékelve állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy ennek mértéke átlagosan havi 10 óra.
- [82] Az elsőfokú bíróság kellően alátámasztotta annak indokoltságát, hogy a hozzátartozó által a felperestől átvállalt feladatok milyen összeggel ellentételezendők. Ennek alapját, az óradíjat a vonatkozó éves Kormányrendeletek alapján helyesen fogadta el a minimál órabér átlagában.
- [83] A szakértői vélemény igazolta a *közlekedési többletköltség* felmerülésének szükségességét és ennek balesettel összefüggését, amikor megállapította, hogy a felperes kerékpárral való közlekedése a jobb felső végtag fájdalmassága, mozgáskorlátozottsága miatt bizonytalanná válhatott. Azt, hogy a balesetet követően a felperes kerékpározás helyett ténylegesen gépjárművel közlekedik férje segítségével, **(tanú 2 neve)** és **(tanú 1 neve)** tanúvallomása bizonyította. Az elsőfokú bíróság által logikusan, jogszerűen levezetett számítás alapjául szolgáló tények - köztük a gépjármű fogyasztására, a használat gyakoriságára, a megtett útra vonatkozóak - is kellőképpen igazoltak **(tanú 2 neve)** tanúvallomásával.
- [84] Gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító *gyógyszerek* szedésének és kenőcsök használatának szükségessége egyértelműen megállapítható a szakértői véleményből. Az pedig, hogy ilyen

készítményeket a felperes valóban vásárol és használ, **(tanú 2 neve)** tanúvallomásából volt megállapítható. A csatolt gyógyszer számla életszerűvé tette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy havi 500 forint gyógyszerköltség bizonyítottan felmerül a felperes balesetével összefüggésben.

- [85] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban helyesen mellőzte a - közbenső ítélettel elbírált - jogalapra tartozó körülmények vizsgálatát és az összecszerűség kérdésében is többségében helytálló következtetésekre jutott a bizonyítékok mérlegelése alapján.
- [86] A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseit részben, a sérelemdíj összegét illetően megváltoztatta, míg ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet érdemi részét helybenhagyta.
- [87] A marasztalási összeg részbeni megváltoztatása miatt az elsőfokú eljárás és a 6.Mf.21.411/2018. számú másodfokú eljárás tekintetében módosult a felek pernyertességének aránya, az alperesre kedvezőbben 63-37 %-ra. Ez kihat az elsőfokú és az előbbi másodfokú eljárási illeték, illetve az elsőfokú eljárásban az állam által előlegezett költség felek közötti megosztásának arányára. Az alperes a 37 %-os pervesztességének megfelelő mértékben köteles a 395.400,- forint elsőfokú eljárási illetékből 146.300,- forintot, a 6.Mf.21.411/2018. számú másodfokú eljárásban felmerült 24.000,- forint fellebbezési eljárási illetékből 8.900,- forintot, az elsőfokú eljárásban felmerült szakértői díjból 58.180,- forintot viselni, míg a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosultsága miatt a fennmaradó 249.100,- forint elsőfokú, 15.100,- forint másodfokú eljárási illeték és 99.000,- forint szakértői díj a rPp. 81. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, valamint 14. §-a alapján az állam terhén marad.
- [88] Az ügyvédi munkadíjban megnyilvánuló perköltség vonatkozásában a bíróság az elsőfokú ítéletet azért nem változtatta meg, mert bár az elsőfokú eljárásban és a 6.Mf.21.411/2018. számú másodfokú eljárásban az alperes nagyobb mértékben lett pernyertes a jelen másodfokú ítélet eredményeként, azonban a jelen fellebbezési eljárásban a pernyertesség-pervesztesség aránya megfordult. Emiatt a felek és a beavatkozó által az elsőfokú eljárásban, a 6.Mf.21.411/2018. számú és a jelen másodfokú eljárásban előlegezett perköltség, valamint összességében a pernyertesség-pervesztesség aránya között már nem mutatkozott számottevő különbség, ezért a bíróság a rPp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett azok viseléséről.
- [89] Az ügy tárgyi költségfeljegyzési jogos volta miatt a jelen másodfokú eljárásban csupán feljegyzett, de le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összege - a 3 115 000 Ft pertárgyértékből kiindulva és a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontját is figyelembe véve - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján 249 200 Ft, az állam által előlegezett szakértői díj pedig 58 900 forint. Az alperes a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján köteles 78 %-os pervesztességére tekintettel az ezzel arányos fellebbezési eljárási illeték- és szakértői díjrészt megfizetni, míg a felperes terhére eső tételek a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága miatt maradnak az állam terhén a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14. §-a alapján.

Szeged, 2020. május 28.

Dr. Kiss Gabriella s.k. Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k. Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke előadó bíró táblabíró